

De Moezel in cijfers

0,25

liter wijn – dat heet hier een *Schoppen*. Elders in Duitsland is een *Schoppen* soms wel twee keer zo groot.

3

landen liggen aan de Moezel: Duitsland, Frankrijk en Luxemburg. De Duitsers noemen de rivier Mosel, de Fransen Moselle en de Luxemburgers Musel.

7

leerlingen telde de basisschool van Klotten tot de sluiting in de zomer van 2017. Het was de kleinste school in Rheinland-Pfalz.

14

Moezelkrimi's heeft Mischa Martini tot nog toe gepubliceerd.

15

vissoorten noemt Ausonius in zijn beroemde gedicht *Mosella*, dat over de Moezel gaat.

16

v.Chr. hebben de Romeinen Augusta Treverorum gesticht. Daarmee is Trier de oudste stad van Duitsland – en niet alleen volgens de stedelingen zelf.

19

GaultMillaupunten en drie Michelinsterren heeft restaurant Victor's Fine Dining in Perl.

22

miljoen euro heeft de verbouwing van Schloss Lieser tot luxehotel gekost.

32

°C is het thermale water in Bad Bertrich – een ideale temperatuur voor een duik. Het water uit de hete bronnen in Aken is ruim 70 °C.

365

km lang is de Moselsteig. De Eifelsteig meet 313 km, de Rheinsteig 320 km en de Saar-Hunsrück-Steig 410 km.

380,6

m is de Caltmont op zijn hoogst. De helling is tot wel 68° en daarmee is dit de steilste wijnberg van Europa.

544

km lang is de Moezel van de bron in de Vogezes tot de monding in de Rijn bij Koblenz. Daarmee is de rivier na de Maas de langste zijrivier van de Rijn.

6500

ambachtslieden en dagloners hebben de vesting Ehrenbreitstein in Koblenz gebouwd.

7200

steenblokken zijn er gebruikt voor de Porta Nigra in Trier.

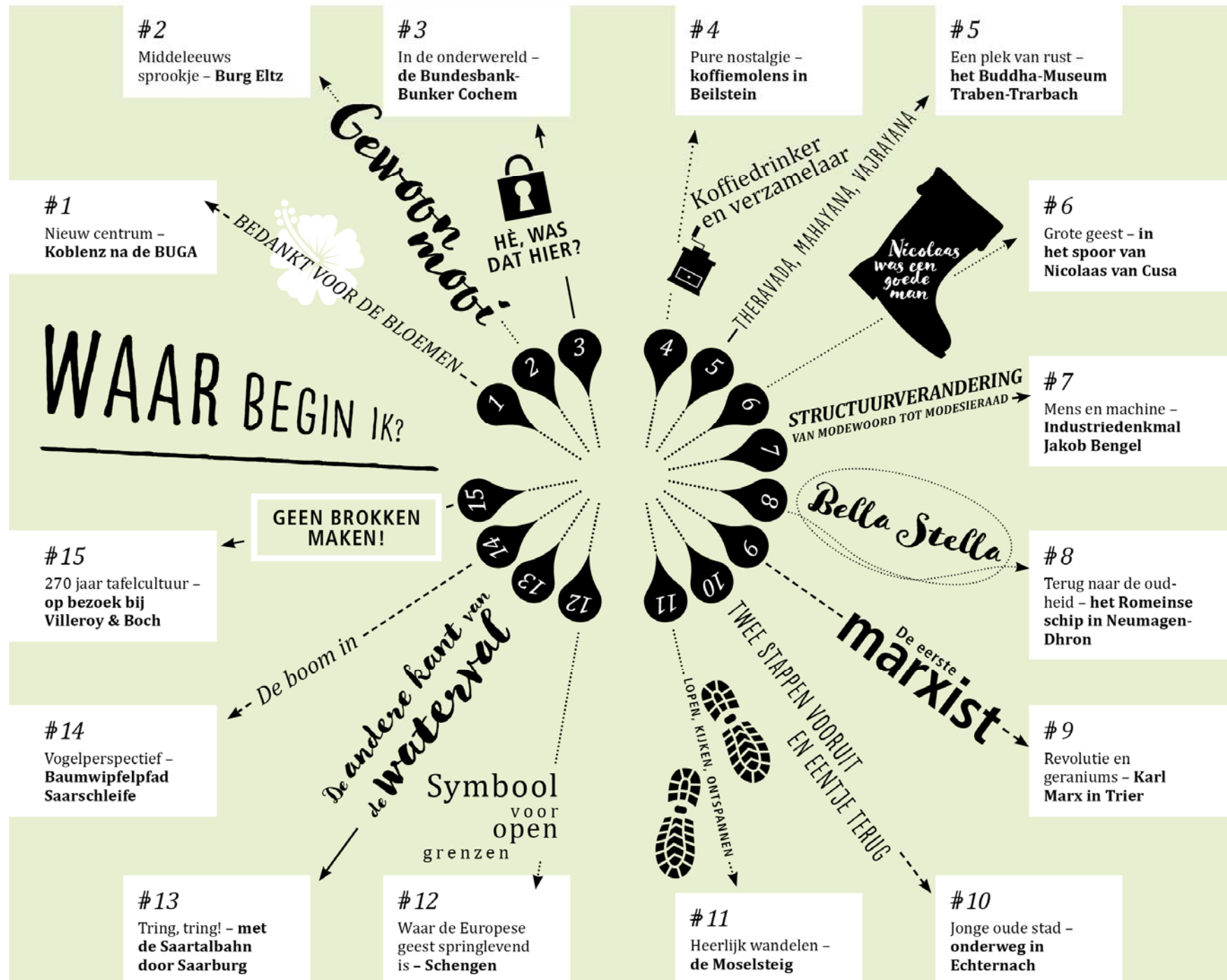
8529

ha wijngaarden had het Moezelgebied in 2013. In 1990 was dat nog 12.304 ha.

483.000.000
euro kost de aanleg van de Hochmoselbrücke.

Het kompas van de Moezel

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

1

Nieuw centrum – Koblenz na de BUGA

De bloemen bloeien al lang niet meer, maar de Bundesgartenschau (BUGA, zie blz. 16) van 2011 is in Koblenz nog alomtegenwoordig. Behalve de kabelbaan heeft deze de stad aan de Rijn en de Moezel een enorme impuls in zijn ontwikkeling bezorgd. Dat is vooral goed merkbaar op de ooit impopulaire Zentralplatz.

Het is lastig om nog voor de geest te halen hoe dit plein er vroeger uitzag. Somber en grauw in elk geval, verwaarloosd, met een en al leegstand en even saai als de naam al doet vermoeden. De Zentralplatz is aangelegd na de Tweede Wereldoorlog, ten tijde waarvan de stad vrijwel volledig was verwoest. Het plein haalde in 1992 om een trieste reden de krantenkoppen toen een rechts-extremistische skinhead hier een dakloze vermoordde. Een gedenkplaat herinnert nog aan die daad.

Het nieuwe hart van de stad

Niet in de laatste plaats de Bundesgartenschau van 2011 heeft de **Zentralplatz** uit zijn doornroosjesslaap gewekt en de stad de kans geboden om hier met spectaculaire gebouwen een nieuw centrum te creëren. De kern wordt gevormd door twee moderne gebouwen: het **Forum Confluentes** en het **Forum Mittelrhein** . Het eerste is gewijd aan cultuur, het tweede aan winkelplezier. De opening van het Forum Confluentes in september 2012 en het Forum Mittelrhein in juni 2013 werden – zoals voor dergelijke projecten te doen gebruikelijk – voorafgegaan door jarenlange debatten in het stadsbestuur en onder de inwoners van Koblenz. Uit de bezoekersaantallen kan echter worden afgeleid dat de gebouwen bij zowel stedelingen als toeristen in goede aarde zijn gevallen.

Cultuur op vijf verdiepingen

Zo brengen aanzienlijk meer mensen een bezoek aan de in het Forum Confluentes ondergebrachte **stadsbibliotheek** en het **Mittelrhein-Museum** dan

Binnen in het Mittelrhein-Museum, dat in 2013 op de nieuwe locatie zijn deuren opende en kunst uit twee millennia exposeert.

toen deze nog op hun vorige locatie gevestigd waren. Geen wonder ook, want het Forum Confluentes is een aantrekkelijk, 32 m hoog glazen gebouw van vijf verdiepingen.

In het souterrain vind je de interactieve tentoonstelling **Romanticum**, waar je kunt zwelgen in de Rijnromantiek en je met behulp van korte videofilms kunt onderdompelen in het Koblenzer levensgevoel. Het hoogtepunt voor de meeste kinderen is de replica van een rijnschip waarin ze zelf voor kapitein kunnen spelen. Je zou bijna wensen dat het dagje regent, zodat je de gebouwen aan de Zentralplatz op je gemak vanbinnen kunt bekijken.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Forum Confluentes : Zentralplatz 1, www.koblenz.de (doorklikken op 'Stadtleben & Kultur'), 9-20 uur.

Stadsbibliotheek: tel. 0261 129 26 26, www.koblenz.de (doorklikken op 'Stadtleben & Kultur'), ma.-wo./vr. 10-18, do. 10-19, za. 10-15 uur.

Mittelrhein-Museum: ► blz. 17.

Romanticum: tel. 0261 129 16 10, www.romanticum.de, dag. 10-18 uur, € 6, scholieren/studenten/senioren € 4, kinderen € 1, gezinskaart € 10.

Forum Mittelrhein : Zentralplatz 2, tel. 0261 293 58 70, www.forum-mittelrhein.com, ma.-za. 10-20 uur.

ETEN EN DRINKEN

Op de begane grond van het **Forum Confluentes** vind je een **koffiebar**. En hoewel **food courts** in winkelcentra meestal geen culinaire hoogstandjes bieden, in het **Forum Mittelrhein** is een Aziatisch eettentje waar 's middags wordt gewerkt volgens het 'all you can eat'-principe en op een lopende band bordjes met allerlei lekkernijen aan de gasten voorbijtrekken – je pakt gewoon wat je lekker lijkt. Dat vult niet alleen de maag, maar is ook leuk.

Wil je eerst even een overzicht? Neem dan de glazen lift naar het **dakterras van het Forum Confluentes**, dat een fantastisch uitzicht op Koblenz biedt (toegang: € 1).

9

Revolutie en geraniums – Karl Marx in Trier

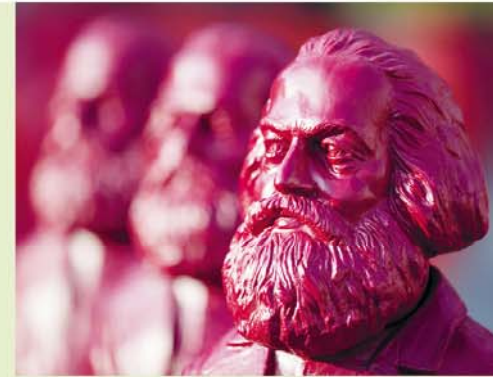
Het jaar 2018 stond in Trier geheel in het teken van de beroemdste zoon van de stad: Karl Marx zou op 5 mei van dat jaar 200 jaar oud zijn geworden. De Volksrepubliek China deed Trier een 6 m hoog beeld van Marx cadeau en er werd een grote tentoonstelling gehouden. Het museum in Marx' geboortehuis, dat al lange tijd gewijd is aan het leven en de leer van de grote denker, kreeg voor zijn verjaardag een facelift.

Voor ongeoefende oren klinkt het alsof de dame aan de kassa van het **Karl-Marx-Haus 15** perfect Chinees spreekt wanneer ze de bezoekers uit de Volksrepubliek uitlegt hoe ze de audioguide moeten gebruiken. 'Ik een paar zinnestjes uit mijn hoofd geleerd,' zegt ze glimlachend zodra de gasten weg zijn. 'Om te overleven.' Elke dag komen hier toeristen uit China. Tienduizenden bezoeken Trier elk jaar om het huis te zien waar de door hen hooggeachte Karl Marx op 5 mei 1818 is geboren. In een stadje dat destijds maar 12.000 inwoners telde. Vanaf 1819 woonde de familie Marx in de Simeongasse.

De tuin als toevluchtsoord

Evenals om de duiding van het werk van Marx is er ook altijd strijd geweest om het gebruik van het huis – waar de kleine Karl al met al maar een jaar heeft gewoond. Sinds 1947 doet het huis dienst als museum. Ter gelegenheid van de 150e geboortedag van Marx in 1968 opende de toenmalige Duitse minister van Buitenlandse Zaken Willy Brandt de eerste expositie onder de vlag van de Friedrich-Ebert-Stiftung, die het museum tot op heden beheert. En voor de 200e geboortedag van Marx deed het huis zichzelf een nieuwe permanente tentoonstelling cadeau, die stipt op 5 mei 2018 werd geopend. Al in maart 2013 is een prachtige tuin opengesteld waar een grote buste aan Marx en leesteenplaten aan diens studie van

Karl Marx weet nog altijd te inspireren.

de geologie herinneren. In het tuinhuis zijn sindsdien telkens weer kleine tentoonstellingen te zien.

Visionaire ideeën

Vanuit de tuin is goed te zien dat het nogal kleine huis zich nauwelijks onderscheidt van veel andere woningen in dit deel van de binnenstad, dat tegenwoordig **Karl-Marx-Viertel** heet. Wie door de gang op de bovenverdieping loopt, ziet aan de muur affiches die oproepen tot revolutie en radicale hervormingen. Kijk je door het raam ertegenover dan zie je bloeiende geraniums in bloembakken. En dat is maar één symbool voor alle contradicties die tegenwoordig verbonden zijn met de naam Karl Marx, vooral die dat hij goede ideeën had waaruit soms twijfelachtige ideologieën zijn afgeleid. Maar welke uitwerking hij ook heeft gehad, Marx heeft het niet meer meegemaakt.

Persoonlijke rampen

Het museum verheerlijkt niet en maakt niemand zwart. Het informeert zakelijk en nuchter over de 64 jaar leven en werk van de filosoof en econoom, die aan het eind van zijn leven kon terugkijken op tal van verstandige werken, maar ook op een persoonlijke puinhoop. Geldzorgen beheersten zijn leven. Van de zeven kinderen stierven er vier heel jong. Drie dochters hield hij over, van wie er zich twee (na zijn dood) van het leven beroofden. Alleen in Frankrijk wonen er nog nakomelingen van Karl en Jenny Marx.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Museum Karl-Marx-Haus 13: Brückenstr. 10, tel. 0651 97 06 80, www.fes.de, 25 mrt.-okt. dag. 10-18 uur, nov-24 mrt. ma. 14-17, di.-zo. 11-17 uur, € 4, scholieren/studenten € 2,50, gezinskaart € 7.

ETEN EN DRINKEN

Wie na zo veel geestelijk voedsel beslist een kop koffie nodig heeft, kan het best een bezoek brengen aan **Konditorei Raab 4** (Karl-Marx-Str. 14, tel. 0651 741 86, www.konditorei-raab.de, ma.-vr. 8-18.15, za. 8-18, zo. 11-18 uur). Er worden ook lunchgerechten geserveerd, maar vooral heerlijk gebak en dito bonbons.

A
ALMA
MATER

Al lange tijd wordt erover gesproken om de tot nog toe naamloze universiteit van Trier naar Karl Marx te noemen, maar dat loopt waarschijnlijk op niets uit: het steeds opnieuw ingediende voorstel van de algemene studentenvereniging wordt even zo regelmatig afgewezen door het bestuur van de universiteit.